

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/74/2021
Identifikačné číslo spisu: 5118010422
Dátum vydania rozhodnutia: 14.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5118010422.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného T. X., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. [s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák.], prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 14. októbra 2021 v Bratislave dovolanie obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. júna 2020, sp. zn. 1To/37/2020, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného T. X. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 3T/38/2018 z 20. januára 2020, bol obvinený T. X. uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je uvedené v skutkovej vete výrokovej časti I. stupňového rozsudku.

Okresný súd Žilina za to obvineného odsúdil podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., s použitím § 51 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov s probačným dohľadom nad správaním obvineného v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 4 písm. f) Tr. zák. súd obvinenému uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze osobne sa ospravedlniť poškodenej Ľ.I. X..

Podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. súd obvinenému uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve s akcentom na spáchanú trestnú činnosť.

Podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. súd uložil obvinenému povinnosť strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú

probačným a mediačným úradníkom, a to počas plynutia skúšobnej doby podľa potreby a konkrétneho určenia probačného a mediačného úradníka, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu obvinený podal odvolanie.

Krajský súd v Žiline, dňa 30. júna 2020, sp. zn. 1To/37/2020, podľa § 319 Tr. por., ako nedôvodné zamietol odvolanie obvineného T. X..

Dňa 17. augusta 2021 bolo okresnému súdu doručené dovolanie obvineného prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Dušana Chlapíka.

V podanom dovolaní obvinený uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a uviedol, že od začiatku trestného stíhania popiera spáchanie skutku, za ktorý bol odsúdený.

Poukázal na to, že skutkový stav veci nebol správne a úplne zistený, čo malo zásadný vplyv na nesprávne právne posúdenie skutku, preto považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu za nezákonné a nespravodlivé. Nebolo preukázané, že mal v úmysle spáchať uvedený trestný čin, nebol opätovne vypočutý jeho syn, pričom v podanom dovolaní hodnotí jednotlivé svedecké výpovede, znalecké posudky, výpovede jednotlivých znalcov.

Poukázal aj na nepreukázané zavinenie k žalovanému skutku - subjektívnu stránku uvedenej skutkovej podstaty.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd rozsudkom vyslovil porušenie zákona v celom rozsahu zrušil dovolaním napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Žiline ako aj rozsudok Okresného súdu Žilina a prikázal tomuto súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa dňa 3. septembra 2021 vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina tak, že ho navrhol podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Vyjadrenie prokurátora bolo obvinenému a jeho obhajcovi doručené 10. septembra 2021.

Spisový materiál bol spolu s dovolaním Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložený na rozhodnutie 24. septembra 2021.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Dovolanie bolo podané po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.). Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. [§ 382 písm. c) Tr. por.].

Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 1 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

Obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V opačnom prípade, ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

S námietkami uvedenými v dovolaní sa už okresný aj krajský súd náležite vysporiadal a dovolací súd v podrobnostiach odkazuje na ich odôvodnenia, ktoré pokladá za správne a v súlade so zákonom, pričom je viazaný ustáleným skutkovým stavom na ktorom sa ustálil okresný a krajský súd v danej veci obvineného.

Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvolaciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Tr. por., podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Je nesporné, že obvinený tým, že poškodenej - ako osobe blízkej spôsobil fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, údermi, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu a stresu a iným správaním, ktoré ohrozilo jej fyzické a psychické zdravie a obmedzilo jej bezpečnosť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania (po dlhší čas), naplnil všetky pojmové znaky skutkovej podstaty zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. [s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák.].

Pokiaľ ide potom konkrétne o posudzované dovolanie, tak s tu uvedenými právnymi úvahami obvineného ohľadom nepreukázania zavinenia, treba poukázať na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ktorý už v minulosti konštatoval, že motív páchatela a subjektívna stránka trestného činu sú znaky, ktoré sa síce týkajú psychiky páchatela, ale prejavujú sa navonok v spáchanom skutku a dokazujú sa rovnako ako objektívne znaky trestného činu (konanie, následok a príčinný vzťah). Namietanie ich nezistenia alebo nesprávneho činu neúplného zistenia v dôsledku nevykonania dokazovania alebo nesprávneho vyhodnotenia vykonaného dokazovania až v dovolaní nepredstavuje namietanie skutkových zistení a záverov, čo ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nepripúšťa (pozri bližšie

uznesenie najvyššieho súdu zo 17. marca 2010, sp. zn. 3Tdo 5/2010).

Vychádzajúc z týchto úvah je zrejmé, že obvinený v podanom dovolaní vznáša námietky rýdzo skutkového charakteru (keď nesúhlasí so spôsobom jeho hodnotenia), a preto s ohľadom na znenie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. časť za bodkočiarkou sa nimi dovolací súd zaoberať nemohol, nakoľko právna kvalifikácia zodpovedala zistenému skutkovému stavu.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., preto najvyšší súd na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného T. X. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.